

مدیریت شهری و کاربرد تکنولوژی اطلاعات

استفاده از فناوری اطلاعات در مدیریت شهری مقوله مهمی است که از ابعاد گوناگون مدیریتی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و حتی سیاسی قابل بحث و بررسی است. گستردگی و پیچیدگی سازمانی مربوط به مدیریت شهری و حجم وسیعی از وظایف متعددی که بردوش این ساختار نهاده شده است مستلزم بازنگری و اعمال مهندسی اصلاحات در ساختار سازمانی مدیریت شهری است. استفاده از نرم افزارهای کارآمد و شایسته در طراحی جدید این سازمان و بکارگیری تکنولوژی مناسب با برنامه ها و راهکارهایی که در بخش نرم افزاری توسط مغزورزان سازمان پیشنهاد می شود گامی در جهت ساده سازی فرایندهای بکار گرفته در چنین سازمانی به منظور کاستن از پیچیدگی و غلبه بر گستردگی وظایف مدیریت شهری است. مدیریت امروز سخت نیازمند اطلاعات و شناخت میزان تأثیرگذاری هریک از این مقوله های اطلاعاتی در فرایند برنامه ریزی و تصمیم گیری است.

بدین منظور تلاش در جهت کسب و گردآوری اطلاعات و پردازش آن برای استفاده در حوزه مدیران ضرورتی است که باید از طریق بکارگیری و استفاده مناسب از متخصصان و ابزارهای لازم تکنولوژی اطلاعات برآورده گردد. چنین رویکردی بر مدیریت نوین سازمان ها مستلزم گرایش به سوی کانون اصلی این تفکر یعنی ایجاد مراکز پردازش اطلاعات در سازمان است که اعمال این جریان خود در گرو شناخت دقیق و علمی، سازمان، اهداف، رسالت ها، وظایف و توانایی های آن است. به عبارت دیگر از آنجا که هرگونه تصمیمی بر شالوده اصلی سازمان استوار می گردد پس لازم است که این شالوده و بنیان هرچه واقعی تر مورد بازنگری و مطالعه قرار گیرد. ما تا نتوانیم به تجسم مطلوب سازمان خویش دست یابیم هر گونه تلاش، نوعی اتلاف انرژی و دور شدن از اهدافی است که به قصد آن تلاشهای خود را آغاز کرده ایم.

از منظر اقتصادی مفهوم بهره وری در مدیریت به عنوان شاخصی از موفقیت و یا عدم موفقیت سازمان ها بطور جدی مطرح شده است. درحالی که اعمال مدیریت و روش های حاکم بر آن در جهان با استفاده از دو ویژگی سرعت و دقت صورت می پذیرد، آیا می توان نسبت به چنین روند فراگیری بی تفاوت بود و در عزلت و تنهایی با تفکر سنتی رایج جوامع جنوب شاهد چنان دگرگونی های سریع و عمیق بود، و یا اینکه باید ابزارهایی که می توانند سرعت و دقت لازم و مناسب با سایر شرایط را برای جامعه فراهم آورند استفاده نمود.

تکنولوژی اطلاعات می تواند در افزایش میزان کارایی بخشهای گوناگون از طریق فراهم آوردن زمینه های تأثیر گذار مناسب اندیشیدن، آنالیز کردن، تصمیم سازی و اجرا، مؤثر واقع شود. این تکنولوژی می تواند در کاهش بسیاری از هزینه های معمول سازمان ها و همچنین از تحمیل هزینه های گزافی بردوش اقتصاد کلان ملی جلوگیری نماید. کوچک شدن سازمانها، حضور مستمر و نظارت دقیق مدیران بر حوزه سازمانی از دستاوردهایی است که تکنولوژی اطلاعات انجام آن را فراهم نموده است. روند مبادله اطلاعات و انجام کارها در شکل سنتی خود مستلزم صرف هزینه های فراوان مالی و اتلاف وقت فراوان است. وقتی پیامی در شکل سنتی خود و از طریق بکارگیری سیستم پستی حداقل مستلزم گذشت یک هفته ای زمان است چگونه می تواند با تکنولوژی اطلاعات که همین کار را می تواند از طریق ارسال فکس در کمتر از چند ثانیه انجام دهد قابل مقایسه و رقابت است.

از منظر اجتماعی نوع نگرش جوامع انسانی به سازمانهای کاملاً تغییر یافته است. شهروندان آشنا با حقوق شهروندی و برخوردار از سطح دانش و کارایی بالا که بعضاً خود از مدیران موفق سازمان های خصوصی و شرکتهای بین المللی هستند تلقی خاصی را از سازمان و مدیریت آن دارند. اینان نمی توانند نسبت به بهم ریختگی سازمان ها و عدم کارایی آنها بی تفاوت باشند بلکه همواره با نگرش علمی بدان نگریسته و چنانچه پاسخ مناسبی دریافت ننمایند بمرور به نوعی بی تفاوتی و سرخوردگی از مدیریت جامعه می رسند. پیامد این جریان بدون شک مجموعه ای از اعتراض های پنهان و آشکار، بی اعتمادی به حاکمان و

دلسردی نسبت به کارایی نظام اجتماعی و نهایتاً جستجو راهی برای گریز از این گونه فشارهای اجتماعی و پناه بردن به جوامع دیگر به عنوان راه حل برگزیده خواهد شد.

یکی از مسائل مغفول در مدیریت کشورهای جنوب عدم توجه به سرمایه‌گذاری‌های فرهنگی در جهت رشد و ارتقای سطح دانش شهروندی است. امروزه فرهنگ مدیریت شهری بیش از همه باید نسبت به امر آموزش‌های مستقیم و غیر مستقیم فرهنگی از طریق برنامه‌های گوناگون و متنوع حساسیت نشان دهد و در راه دست‌یابی به سطح قابل قبولی از آن تلاش نماید.

تکنولوژی اطلاعات بدلیل گستردگی طولی و عرضی که در جامعه دارد و با عنایت به میزان تأثیر آن در شکل‌دهی شخصیت فرهنگی شهروندان، ابزار بسیار مناسب و کارایی در جهت رشد سطح فرهنگی جامعه محسوب می‌گردد. وقتی شما می‌توانید در عمق خانه‌ها و در قلب کاربران تکنولوژی اطلاعات رسوخ کنید و آنان را به گونه‌ای تشنه و نیازمند اطلاعات لازم برای حضور در یک جامعه فرهنگی شهری نمایید هرگونه غفلت از آن به مفهوم ایجاد یک بیگانگی فرهنگی و بستر سازی برای حضور سایر فرهنگ‌ها و ارزشهای فرهنگی است.

هرگاه از تکنولوژی اطلاعات در مدیریت شهری بخوبی استفاده شود علاوه بر کارآمدی و افزایش ضریب تولید ناخالص ملی و نهایتاً قابلیت انعطاف و مانور مدیران برای برقراری عدالت اجتماعی از طریق بکارگیری سرمایه‌های مادی و معنوی در پروژه‌های علمی و برنامه‌ریزی شده، نوعی رفاه مطلوب در جامعه ایجاد می‌گردد. پیامد چنین رویکرد اقتصادی می‌تواند زمینه‌های رشد مقوله‌های اجتماعی را فراهم آورد و شهروندان را به نوعی تعادل روانی - اجتماعی هدایت نماید. که در نتیجه آرامش پویا و فعال شهروندان را بدنبال خواهد داشت و زمینه‌ای را برای پرداختن به سرمایه‌گذاری فرهنگی و رشد و ارتقای دانش شهروندی فراهم می‌آورد. مجموعه چنین تلاشی قطعاً به سالم‌سازی و شفافیت سیاسی تبدیل خواهد شد. بزرگ‌راهی که تفکر، عقلانیت، اعمال خرد جمعی و برخورداری از اطمینان و اعتماد سیاسی را بدنبال خواهد داشت. رویکردی که در صحنه‌های جهانی از آن به سیاست حقیقی مشارکت جویانه تعبیر می‌شود.